

Plan II. polletja — 97 milijonov proizvodnje

Sistem planiranja na Brestu je postavljen tako, da se poleg letnega plana, ki pomeni okvirna predvidevanja poslovnih rezultatov, sestavlja konec vsakega polletja tudi polletni plan. Polletni plan ureja predvsem ekonomske odnose med poslovnimi enotami in akcijsko postavlja zahteve po novih poslovnih rezultatih. Vsak polletni plan vsebuje tudi ukrepe, ki so neposredno ali posredno vezani na planirane rezultate.

Temeljna značilnost plana II. polletja 1970 je nadaljnja hitra rast proizvodnje. Plan predvideva, da bomo v tem obdobju dosegli proizvodnjo v višini 97 milijonov dinarjev, računano po prodajnih cenah franko tovarna. Taka vrednost proizvodnje pomeni povečanje proizvodnje nasproti enakemu lanskemu obdobju za 61%, nasproti doseženi proizvodnji prvega polletja letos pa za 26%. Naraščanje proizvodnje je zlasti rezultat aktiviranja novih in moderniziranih proizvodnih kapacitet. Največje povečanje proizvodnje bo II. polletje v TLI Stari trg, kjer bodo nadomestili izpad proizvodnje zaradi vremenskih razmer iz I. polletja in absorbirali dosedanje proizvodnje Bazenske žage s polno tretjo izmeno na žagalnici in v zaboarni.

Plan prodaje II. polletja kaže tendenco hitrega naraščanja. Znano je, da se je prodaja v I. polletju dosegala v enaki masi kot lansko leto v istem obdobju, čeprav smo letošnje prvo polletje proti lanskemu prvemu polletju povečali proizvodnjo za 28%. Prodaja je vsekakor rezultat splošne situacije na tržišču. Za nas je zlasti odločilna recesija na ameriškem trgu, ki je povzročila, da smo morali dati večji poudarek prodaji na domačem trgu. Taka orientacija pa je povzročila nekoliko hitrejšo naraščanje zalog, namenjenih domačemu trgu. V drugem polletju se stanje tržne orientacije prodaje bistveno ne bo spremenilo, čeprav se odpirajo nove možnosti plasmaja v izvozu — predvsem na evropskem tržišču. Vsekakor pa bo začela zelo hitro naraščati prodaja na domačem trgu v jesenski prodajni sezoni, ko predvidevamo, da bodo dosegle zaloge pohištva največ višino, ki jo terja povečana proizvodnja lastnega programa.

Plan II. polletja posveča posebno pozornost temeljitejši obdelavi pogojev izvoza na konvertibilna področja. Posebno se postavlja v ospredje vprašanje realnih kalkulacij. Plan zadoljuje ekonomsko finančni sektor podjetja, da najkasneje v roku enega meseca izračuna realno vrednost izvoznega dolarja. Ta vrednost dolarja mora upoštevati poleg splošnih premij stimulacije izvoza tudi finančne prednosti in učinke dolarja, ki ga dobimo v obliki rentacije, možnost najemanja in cenosti izvoznih kreditov, potrebe podjetja po uvozu opreme in deviznih kreditnih aranžmajev itd. Skratka, šele taka cena dolarja naj služi prodajni službi v kalkulaciji lastne cene kot osnova za prodajne odločitve. Čeprav tudi nova vrednost dolarja ne bo zadoščala za dobičkovno uspešnost prodaje v izvozu, bo pa prav gotovo vsaj v nekaterih primerih

našla pot k potrebnemu izvoznemu plasmaju.

Obratna sredstva so neposredno povezana s proizvodnjo in plasmajem. Povečana vezava obratnih sredstev v zalogah gotovih izdelkov zahteva od strokovnih služb čim hitrejšo in racionalnejše obračanje sredstev. Če danes ugotavljamo, da stanje zaloga ustreza povečanemu obsegu in specifičnosti naše proizvodnje pohištva, potem moramo za vsako nadaljnje povečevanje zaloga najti ustrezne vire sredstev. Ti viri

so predvsem dvojni: iskanje lastnih možnosti manjših zalog in hitrejšega obračanja sredstev v zalogah surovin in repromaterialov in pri odjemalcih našega blaga, ali najetje novih kreditov, ki jih podražujejo poleg obresti razni finančni aranžmaji v breme sredstev podjetja. Odločitev je na dlani. Rešitve obratnih sredstev in s tem tudi oplojevanje kapitala je treba iskati najprej v lastni hiši. V skladu z zahtevami plana II. polletja so bile že izvršene nekateri analize, ki so pokazale, da

obstojajo možnosti krajše vezave sredstev. Gre predvsem za drugačen in elastičnejši pristop k naročanju repromaterialov.

Analize so pokazale, da si plan-ske službe poslovnih enot pušča-jo pri naročanju materialov prevelike rezerve v zalogah, kar je glede na današnje razmere velike ponudbe nesprijemljivo.

Skladno s povečano proizvodnjo predvideva plan II. polletja povečanje dohodka nasproti I. polletju za 22%. Brest prodajnih cen pohištva ni spreminjal kljub te-

mu, da so porastle cene nekaterim reprodukcijskim materialom za proizvodnjo pohištva (npr. iverne plošče, kartonska embalaža) za 11 do 15%, kar pomeni v podjetju samo v II. polletju zmanjšanje dobička za milijon dinarjev.

V planu II. polletja niso upoštevane povečane davščine na celoten uvoz v višini 5%, prav tako tudi niso upoštevane napovedane bonifikacije pri izvozu na konvertibilna področja.

D. Mlinar

Značilni sklepi delavskega sveta Bresta

Centralni delavski svet se bolj poredko sestaja. To je razumljivo, saj je statut podjetja temu samoupravnemu organu namenil predvsem oblikovanje poslovne politike, ki se rešuje na daljše obdobje, medtem ko je obilico tekočih aktivnosti namenil svetom. Od zadnje izvolitve sem je bila 155. seja CDS druga, svet za koordinacijo se je sestel štirikrat, ostali sveti pa po dvakrat. Tudi komisije so opravile precej dela. Ob vsem tem lahko ugotovimo, da je samoupravljanje po novih statutarnih določilih dobilo že na začetku novo in večjo dejavnost.

Ob polletju je že po običaju samoupravna dejavnost dokaj velika. To je čas pred večino dopustov, poleg tega pa se pripravljamo na plan za II. polletje. Tako je tudi zadnja seja centralnega delavskega sveta imela značilnosti tega obdobja, saj je bila izmed poglavitnih točk dnevnega reda prav plan za II. polletje. O vsebini tega plana govori neki drugi sestavek. Če pa ta sestavek govori o značilnosti sklepov, potem lahko tudi o planu zapišem, da je bil sprejet potem, ko smo temeljito pretresli program proizvodnje, domače razmere na tr-

gu, predvsem pa sedanjo in tudi prihodnjo izvozno usmeritev. Ne samo o cenah, tudi o tehnologiji, proizvodnosti in organizaciji dela smo razpravljali, da o rezervah ne govorimo.

Tudi dopolnjeni investicijski plan ima svojo značilnost. Vsebuje namreč zaključne investicije, ki so še stvar celotnega plana investicij za leta 1968—1970, medtem ko bodo vse prihodnje investicije deležne novih postopkov pri odobravanju. Začelo se bo delati po načelih, ki jih določa statut, od laboratorov, organiziranih strokovnih razprav, pa do strogih

ekonomskih presoj in samoupravnih postopkov v odobravanju. Generalni plan investicij za leta 1968—1970 gre torej h koncu, saj je večina investicij iz tega plana že v delu. Pri tolikšem obsegu investicij — skoraj 5 milijard starih dinarjev — nismo imeli težav z izvajalci in dobavitelji strojev in opreme. Edini takšen primer so obračalne naprave na Iverki, pa še to gre sedaj uspešno h koncu.

Tretje področje, ki je bilo značilno za zadnje sejo, pa je sklep o novih zneskih nagrad za deset, petnajst, dvajset in petindvajsetletno delo v podjetju. Ta sklep ni tako zelo važen zaradi zneska samega. Gre za priznanje, ki ga daje podjetje svojim dolgoletnim sodelavcem, ki so dali svoje moči za razvoj podjetja. Morda danes še ne znamo dovolj ceniti dolgoletnega delovanja v podjetju.

Konec na 3. strani

Namesto dveh - ena žaga

V našem podjetju smo kmalu spoznali, da je koncentracija žagarske proizvodnje nujno potrebna. Zato smo se odločili za postopno ukinjanje žagarskih obratov in koncentracijo žagarske proizvodnje. Od prejšnjih sedmih žagarskih obratov sta do nedavnega obratovala še dva, Bazenska žaga v Cerknici in Marof v Starem trgu. Proti koncu lanskega leta pa se je pojavilo vprašanje o obratovanju žage v Cerknici. Tehnologija žage je bila nepopolna, zato je bil delež dela v stroških zelo velik. Treba se je bilo odločiti, ali bi žago modernizirali ali pa razmislili o drugih možnostih. Ker bi bilo treba za dopolnjeno tehnologijo prispevati preveč sredstev in ker se je prav v tem času pojavilo vprašanje vzorčne delavnice, je bilo sklenjeno, da bomo proizvodnjo žagarnega lesa ukinili, prostor pa preuredili za potrebe vzorčne delavnice.

Tudi žaga na Marofu je tehnološko nepopolna, vendar pa organizacijsko mnogo bolj izpopolnjena, kar se močno odraža na stroških dela po enoti proizvoda. Za modernizacijo proizvodnje bo potrebno tudi na Marofu vložiti dodatna sredstva. V obeh primerih bi bilo to nesmotrno, ker je letni gravitacijski etat premajhen za delovanje dveh tako moderniziranih žag. Zato smo se odločili, da žago v Cerknici ukinemo, ker je imela manj možnosti za delovanje kot žaga na Marofu in ker je objekt z majhno preureditvijo uporaben za vzorčno delavnico, za katero bi morali zgraditi nove

prostore, ali najti kakšno drugačno rešitev.

Kljub koncentraciji bo žaga na Marofu po svoji zmogljivosti še

vedno pod najboljšo možnostjo. Strokovnjaki namreč računajo, da je minimalna zmogljivost žagarnega lesa na 3. strani

Konec na 3. strani

Mladi praktikanti pozorno sledijo navodilom svojega inštruktorja

Rojstvo novega proizvoda

»Ni mi dovolj, da vse življenje pripadam človeku, ki ga ljubim. Vsak dan mu moram pripraviti novo prijetno presenečenje, ki je lahko v tem, da imam novo obleko ali pa spremenjeno pričesko.« To kratko, prosto prevedeno misel indijskega pesnika Tagora je uporabil avtor članka v italijanskem časopisu Successo, v katerem analizira spremembe v sestavu potreb in najučinkovitejše načine za uvajanje novih proizvodov.

Ker se mi je zdel članek, ki je bil objavljen tudi v Ekonomski politiki št. 946/70 izredno zanimiv, bom iz njega izluščil tisto, za kar menim, da nam v vsakdanjem življenju najbolj manjka — narčnost.

voda — vse to je področje tveganja, ki je toliko večje, kolikor slabše smo raziskali tržišče.

Metoda testiranja prodaje predstavlja začetek prodaje proizvoda pod popolnoma normalnimi pogoji, toda istočasno v najprimernejšem oddelku velike blagovnice testirajo vsaj štirinajst dni.

V tem času naj bo sposoben prodajalec v stalnem stiku s kupci, da bo spoznal razloge, ki so bili odločilni, da so kupili oziroma da se zanimajo za ta ali drugačen proizvod. Med testiranjem kupcem postavljajo samo vprašanja, ki logično ustrezajo času ku-povanja.

Ravno tako ocenjujejo, kako vplivajo način predstavitve pro-

izvoda in kako cene, vodijo dnevno količinsko kontrolo prodanih proizvodov, vendar ne samo teh, ampak tudi podobnih, ki so že bili v prodaji.

Po končanem razgovoru prosijo kupca za njegov naslov in poklic, da bi po končanem testu prodaje izbrali slučajno skupino kupcev. Tako lahko ugotovijo, do katere mere so kupci sprejeli značilnosti proizvodov, posebno glede na podobne, ki so že bili v prodaji, in morebitne namene za ponovni nakup.

Belgijski odbor za distribucijo je objavil spisek elementov, ki jih je treba upoštevati pri plasiranju vsakega novega proizvoda. Ti elementi se nanašajo na potencialne koristnike, način prodaje, konkuren-

renco, določanje cene in zakon-ske probleme.

Ta lista je v skrajšani obliki taka:

A. Koristniki proizvoda

1. Katera vrsta potrošnikov lahko uporabi proizvod?

2. Koliko teh potrošnikov lahko predvidimo?

3. Kje živijo (mesto — vas)?

4. Ali je cena v primerjavi s konkurenčnimi proizvodi primer-na?

5. Kako se bo razvijalo tržišče za tak proizvod v prihodnjih petih ali desetih letih?

6. Kako pogosto bo kupec ku-poval tak proizvod?

7. Ali bodo prodaje sezonske?

8. Katere so najvažnejše značilnosti proizvoda?

9. Ali bi bilo praktično vklju-čiti v prodajo tudi montažo izdelka?

B. Kanali za distribucijo

1. V katerih tipih prodajalnih žepov prodajajo izdelke, podobne našemu proizvodu?

2. Ali je ekonomično prodajati proizvod neposredno potrošniku?

3. Kateri je najboljši način prodaje v maloprodaji?

4. Ali je grosistična trgovina za prodajo te vrste proizvodov?

C. Konkurenca

1. Kakšna bo konkurenca nove-mu proizvodu?

2. Kaj ljudje mislijo o podobnih proizvodih, ki so že v pro-daji?

3. Ali so konkurenti, ki bi lahko takoj izdelali nek nov proiz-vod, enak našemu ali pa boljši?

D. Organizacija tovarne in reklama

1. Ali se bodo morali nekateri oddelki tovarne zaradi novega proizvoda organizacijsko ali tehnološko spremeniti?

2. Kakšna in kako intenzivna bo reklama?

3. Kateri kategoriji prebivalstva pripadajo kasnejši kupci in kaj berejo?

E. Mogoči zakonski problemi

1. Ali je potrebno proizvod patentirati?

2. Ali je proizvod mogoče patentirati in kako?

3. Ali so kakršnikoli vzroki (ime, etikete, način pakiranja), ki bi lahko izzvali protest?

4. Ali so standardne pogodbe, ki jih moramo spoštovati?

5. Ali so posebna določila, ki jih je treba spoštovati?

Naj se na koncu spomnimo: ideje in predlogi lahko pridejo iz različnih virov — od trgovskih zastopnikov, od ljudi, ki se ukvarjajo z reklamo in tudi od navadnega človeka.

Vse to pa je treba sistematično zbirati in primerno obdelati.

F. Hvala

Naš novi izdelek — party bar Stereo

Skoraj vedno vsi soglašamo, da mora uvajanje novih izdelkov temeljiti na načelu: pravi izdelek ob pravem času.

Kaj pomeni pravi izdelek?

Takoj je treba povedati, da je pravih proizvodov mnogo manj, kot splošno mislimo. Od številnih proizvodov, ki so prestali intenzivne preizkuse in testiranje, jih zelo malo tudi uspešno prodajajo na tržišču.

V ZDA, kjer to področje nenehno raziskujejo, pripisujejo odgovornost za neuspešno plasiranje proizvoda na tržišču nezadostnim raziskavam trenutnega stanja na tržišču, zaradi česar propade približno tretjina proizvodov.

Katere in kolikšne so napake, da nov proizvod ne uspe?

32% — slabo raziskano tržišče,
23% — napake v proizvodih,
14% — previsoka cena,
10% — proizvod je bil plasiran na tržišče v neprimernem trenutku,
8% — konkurenčni proizvodi,
8% — napake v trgovski mreži,
5% — premajhna in neuspela reklama.

Plasma proizvoda ni vedno odvisen samo od posebne kvalitete, načina predstavitve, cene, konkurenčnih proizvodov in načinov prodaje, ampak tudi od tega, kako proizvajalec organizira dobavo, prodajo in intenzivnost ekonomske propagande.

Zato lahko rečemo, da moramo upoštevati različne dejavnike, ki vplivajo na uspešno prodajo. Vendar pa nekaterih nemoremo predvideti. Raziskava tržišča je v takih primerih zelo pomembna, ker pomaga odstraniti določen del tveganja ter pomaga pri odločitvah o proizvodnji, prodaji in reklamirani.

Način predstavitve, pakiranja, cene, sprejem izdelka pri potrošniku, osnovne značilnosti proiz-

Izvoljen delegat za kongres samoupravljalcev

Centralni delavski svet Bresta je na 155. redni seji dne 8. 7. 1970 izvolil Mazij ing. Drago za delegata na drugem kongresu samoupravljalcev spomladi v Sarajevu na predlog razširjene seje koordinacijskega odbora sindikatov, sekretariata osnovne organizacije ZKS, aktiva ZMS in mandatne komisije pri centralnem delavskem svetu.

Mazij ing. Drago je predsednik centralnega delavskega sveta in aktiven delavec v družbeno političnih organizacijah, posebej v Socialistični zvezi.

Še to poletje bo izvoljen tudi drugi kandidat iz naše občine. Njega bodo volili predstavniki samoupravnih organov iz 17 delovnih organizacij in predstavniki družbeno političnih organizacij po

predhodnih razpravah v delavskih svetih in forumih v podjetjih in družbeno političnih organizacijah.

Koordinacijski odbor sindikatov konstituiran

17. julija se je sestal novoizvoljeni koordinacijski odbor sindikatov Bresta.

Za novega predsednika je bil izvoljen Alojz Otoničar iz Tovarne pohištva Cerknica, za tajnika Janez Praprotnik — Skupne strokovne službe, za blagajnika pa Olga Mele tudi iz Tovarne pohištva Cerknica. Koordinacijski odbor je pregledal sklepe občnega zbora sindikalne organizacije Bresta in jih osvojil za osnovo pri nadaljnjem delovanju. V pomoč svojemu delu pa je imenoval komisijo za rekreacijo in šport ter komisijo za izdelavo protokola ob raznovrstnih svečanostih.

Prodaja v juniju

v juniju smo povečali, a kar je še važnejše, razširili prodajo našega pohištva na vse važnejše porabniške centre v državi.

Ni potrebno posebej omenjati, da je čas konjunktura na področju porabe in prodaje pohištva za nami in da se tržišče umirja, kar ima za posledico težji plasma. Takšna situacija nas sicer ni presenetila, vendar moramo ugotoviti, da le nismo bili v celoti pripravljeni na probleme, ki so se v začetku tega leta začeli pojavljati. Razen tega je tudi plasma pohištva za izvoz v ZDA nekoliko v upadanju, čeprav je to sezonskega značaja, pa seveda vpliva na celotno poslovanje, ker blago ostaja dalj časa v skladiščih, kakor je bilo predvideno.

Prodajna služba je takoj začela z organiziranimi akcijami, ki naj bi pripomogle k razširitvi tržišča, boljšim stikom s kupci in intenzivnejši obdelavi tistih področij, ki še niso bili tržno obdelani.

Z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da smo že v maju, še bolj pa v juniju zabeležili porast prodaje, čeprav so to meseci, ki štejejo že v mrtvo sezono prodaje pohištva.

Tudi na področju izvoza smo se nekoliko intenzivneje začeli prilagajati tržnim razmeram v zahodni in vzhodni Evropi, kjer smo zaključili nekaj važnejših poslov. Obdelava teh evropskih tržišč se bo nadaljevala takoj po počitniških mesecih še bolj organizirano.

F. Turk

Za Dan borca so centralni samoupravni organi priredili tradicionalni sprejem za nekdanje borce, zaposlene na Brestu.

V priložnostnem govoru je predsednik Centralnega delavskega sveta inž. Drago Mazij govoril o pomenu praznika in organizacije borcev ter o problematiki in uspehih podjetja.

V kulturnem programu je sodeloval pevski zbor iz Cerknice, borcem pa so podelili tudi spominske knjige. Praznični večer se je nadaljeval pozno v noč s pesmijo in obujanjem spominov.

PRVI IZVOZ FINALNIH IZDELKOV IZ TLI STARI TRG

Z delno razširitvijo stolarnarje v TLI Stari trg je bilo nujno misliti tudi na pokritje kapacitet te tovarne predvsem z enostavnimi polizdelki ali izdelki, ki bi zasedali tudi instalirane kapacitete brusilnih strojev. Ob obravnavanju programa za ta obrat se je pojavilo vprašanje proizvodnje kuhinjskih miz K-104 in zložljivih stolov K-33 za izvoz v Anglijo. Po temeljitem kalkuliranju in ob upoštevanju relativno enostavnega proizvoda smo se odločili, da se oba proizvoda sprejmeta in v postopoma lansirata v proizvodnjo. Ta odločitev je takoj sprožila val problemov — kvalitetni bor, okovje, brušenje plošč itd., pri stolih pa stroji, laki, okovje, embalaža.

S skupnimi napori je proizvodnja startala, rezultat pregleda pred pakiranjem je bil več ko za-

dovoljiv. Prva pošiljka finalnih izdelkov iz TLI je krenila na pot v London. To je prva pošiljka izdelkov za Anglijo po letu 1964, ko smo prenehali izdelovati pisalne mize SBS.

Vsi smo radovedno pričakovali prvi komentar, ki pa se je na zadovoljstvo vseh glasil, da je blago prispelo v redu, nepoškodovano in da prvi pregled kaže zadovoljivo kvaliteto. Stolarna je tako prestala prvi ognejni krst na inozemskem trgu, tudi izvozni obračun je nekoliko ugodnejši, kot je bila predkalkulacija.

To je spodbuda za vse delavce stolarnarje, da tudi s stoli, ki se bodo odpremljali prve dni avgusta 1970, dokažejo, da so sposobni proizvajati kvalitetne izdelke za zahtevni inozemski trg.

J. Mele

UKREPI za doseganje plana

Delavski svet Tovarne pohištva je potrdil plan za II. polletje 1970. leta. Planirani obseg proizvodnje načrtuje novo naraščanje obsega proizvodnje v primerjavi s I. polletjem 1970. leta.

Planirani obseg proizvodnje za II. polletje je, v primerjavi s I. polletjem, v prvem polletju večji za 17,5%, tako da bo letni plan za leto 1970 dosežen z indexom 102.

Izpolnitev plana zagotavljajo naslednji ukrepi:

Pravočasno je treba sestaviti lansirne programe z največjimi mogočimi serijami.

Strokovne službe morajo pravočasno naročiti material in surovine. Blago je treba naročiti in dobavljati v skladu s sprejetimi roki naročanja in dobave.

Tehnološka dokumentacija mora biti oddana oddelku za vodjenje proizvodnje po rokih z lansirnega programa.

Določanje rokov in vodenje mora ta postati bolj strokovna in dosledna. Osebnih dohodkov proizvodnje po DISPO sistemu je treba začeti obračunavati z julijem.

Z nemoteno oskrbo proizvodnje, izboljšavo tehnoloških postopkov in dognanim vodenjem proizvodnje ter primernih asortimentov bomo povečali obseg proizvodnje in zmanjšali stroške.

Vhodno kontrolo materialov je treba začeti takoj dosledno opravljati. Pomanjklivosti pri prevzemu ali kasneje, ko je treba

takoj zapisniško evidentirati, ugotoviti nastalo škodo in začeti postopek za zamenjavo blaga ali pa za poravnavo nadstroškov.

Zagotoviti je treba kar najboljšo izkoriščanje strojev in naprav. Vzdrževalna služba mora skrbeti za brezhibno delovanje.

Na kadrovskem področju je treba zagotoviti pravilno zasedbo, ljudi je potrebno instruirati, svariti in končno tudi premeščati.

Izdelati je treba pravilnik o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, ki bo prilagojen novim sistemom vodenja.

Do konca leta je treba izdelati elaborat za klimatske naprave v tovarni, da bi ga v prihodnjem letu začela postopno izpolnjevati.

Opraviti je treba rekonstrukcijo protistrojnikov ter dokončati in dopolniti sistem ogrevanja prostorov, da ne bo motenj proizvodnje v zimskih mesecih.

Za normalni razvoj lastnega programa, za delo na standardizaciji in tipizaciji materiala in elementov ter za bolj industrijsko izdelavo vzorcev je treba čimprej usposobiti novo vzorčno delavnico.

Instruktorji ekonomskih enot morajo podvojiti kontrolo kvalitete. Delavce, ki ne bi mogli spremeniti odnosa do kvalitete, je treba premeščati na delovna mesta, ki jim glede na stopnjo strokovnosti ustrezajo.

Večjo pozornost je treba posvečati raziskavi tržišča. Za to naj bi se močneje zavzel svet za koordinacijo.

J. Klančar

Naporno delo skladiščenja bukovega žaganega lesa v Tovarni lesnih izdelkov Stari trg olajšuje vertikalni transporter

Kmalu nič več težave s svetlobo

Tovarna pohištva v Cerknici je tako, kot skoraj vse poslovne enote v podjetju, zrasla postopoma. Skoraj vsako leto so kaj dogradili, spremenili in izboljšali. Večanje proizvodnih zmogljivosti in modernizacijo delovnih postopkov pa seveda spremljajo tudi težave, ki so značilne za takšne graditve tovarn. Ob nenehnem dograjevanju ni mogoče vedno najti idealnih rešitev za vse, kot je mogoče pri zasnovi in izdelavi novega objekta. Tega ne dopuščajo zlasti že zgrajeni delovni postori, naprave, instalacije in podobno. Slabe strani dograjevanja so največkrat v ureditvi streh, odtoku meteorne vode in — kar je za počutje delavcev dostikrat najpomembnejše — v dnevni razsvetljavi delovnih mest.

Nekaj teh slabosti se je pojavilo tudi ob dograditvi novega skladišča gotovih izdelkov v TP Cerknica. S prigraditvijo tega objekta so zaprli prehod dnevne

svetlobe v brusilnico, skladišče rezil in šablon ter v delavnice obratnih mehanikov in električarjev. Delo ob električni razsvetljavi pa je seveda utrudljivo, taki delovni pogoji pa tudi zmanjšujejo delovno storilnost in kvaliteto dela. Povprašal sem brusarja Jožeta BRANISLJA, kako se počuti v takšnem delovnem okolju.

»Delati v takih prostorih je nezdružno. Ko so zgradili skladišče, je še prišla v brusilnico dnevna svetloba. Zdaj, ko so ga zapolnili z izdelki, pa še te ni več. Zato moramo delati samo ob električni razsvetljavi. Poleg tega pa je v prostoru zelo slab zrak. Za boljše dnevno razsvetljavo in intenzivnejšo izmenjavo zraka je treba čimprej poskrbeti. Delo v takih pogojih me utruja. Po končani izmeni me skoraj vedno boli glava. Težave, ki jih ima podjetje z dograjevanjem, razumem. Čudi me le, da niso mislili na to že

ob zasnovi rekonstrukcije. Kljub temu pa bom vesel tudi zagotovila, da na to vsaj mislijo in da bodo napake v doglednem času odpravili. Marsikaj je mogoče popraviti in tudi radi potrpiamo, če vemo, da bolje zaradi finančnih ali drugih vzrokov ni moč takoj napraviti.«

Zagotovilo, ki ga je želel, sem mu lahko dal. Na neprimerne delovne pogoje v brusilnici in drugih pomožnih objektih smo že kmalu po dograditvi skladišča opozorili ljudi, ki so v podjetju za to odgovorni. Povedali so nam, da bodo te napake odstranjene do konca septembra, ko bodo v streho vgradili okna.

V. Žnidaršič

Značilni sklepi delavskega sveta

Nadaljevanje s 1. strani

Četrta stvar, ki jo še štejem za posebno značilnost, pa je, da je centralni delavski svet dal v javno razpravo nagrajevanje gasilcev, kadar vadijo oziroma so v službi. Tu ne gre za profesionalne gasilce. Včasih smo trdili, da je za gasilstvo potrebno posebno veselje, danes pa vemo, da samo veselje ni dovolj.

Ali je profesionalni nogomet vse pokvaril? Ali so vzroki drugje? Pa bo nemara res držalo, da bo treba za živo kulturno, prosvetno, športno in kdo ve kakšno dejavnost najti ustrezno nagrajevanje. Kako in od kod?

Centralni delavski svet je poleg tega razpravljal in sklepal še o drugih zadevah.

Namesto dveh ena žaga

Nadaljevanje s 1. strani

skega obrata okrog 80.000 m³ hlo-dovine letno.

V našem primeru bo to komaj nekaj nad polovico. Če bomo torej hoteli biti konkurenčni, bomo morali žago na Marofu temeljito modernizirati, predvsem pa modernizirati manipulacijo z lesom, ker je še vedno v pretežni meri ročna. Torej prva večja investicija na Brestu bo morala biti v modernizacijo žage s tem, da se bo udeležba živega dela kot stroška proizvodnje zmanjšala na minimum.

T. Kebe

Prvi stroji IBM V CERKNICI

Sredi julija so pripeljali na BREST prve stroje IBM za naš elektronski računski center. Stroje so izdelali v IBM tovarni v Angliji.

Dobili smo prve luknjače kartic in sicer dva numerična in enega alfanumeričnega. Poleg luknjačev smo dobili tudi dve verificirki za kontrolo že izluknanih kartic.

Z luknjači kartic prenašamo podatke z izvornih dokumentov na kartice, ki kasneje služijo za obdelavo na sistemu. Numerična luknjača imata tastaturo z dvanajstimi znaki. Z njo je mogoče luknjati na kartice razne ševilčne podatke. Alfanumerični luknjač pa ima tastaturo s štiriinšestdesetimi znaki, v katerih so zajete vse črke abecede, vsi posebni znaki kot na primer: klicaj, vprašaj in drugi vse številke od ničle do devet.

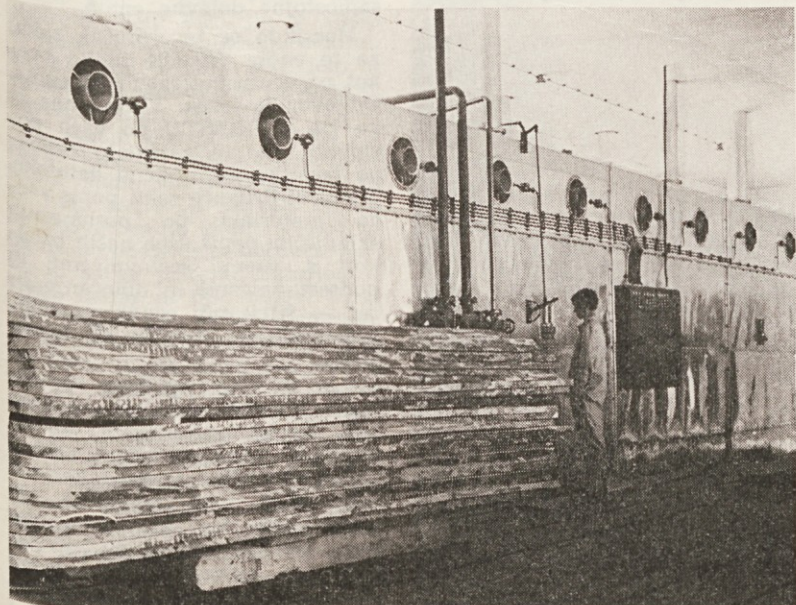
Podatki, ki jih luknjamo v kartico, lahko istočasno interpretiramo — izpišemo na gornji rob kartice, tako da pride vsak znak nad ustrezno kolono na kartici. Električna tastatura in avtomatično dovajanje in odvajanje kartic omogočajo veliko delovno hitrost in lahko upravljanje. Hitrost luk-

njanja lahko povečamo še z avtomatičnim luknjanjem stalnih podatkov s pomočjo tipke za dupliciranje. S programsko kartico pa lahko dosežemo, da stroj avtomatično opravlja različne funkcije, dupliciranje, interpretiranje, preskok določenih polj in druge.

Verificirni stroj uporabljamo za kontrolo luknjanih kartic. Podatke, ki jih preverjamo, je treba tipkati na tastaturi iz izvornih dokumentov, tako kot pri luknjanju. Verificirka ugotovi, če se ujema pritisnjena tipka-znak na tastaturi z luknjanim znakom na kartici. Vsaka pravilna kartica dobi po verificiranju avtomatično znak na desni rob. Napačna kartica pa dobi po dvakratnem ponovnem preverjenju znak na zgornji rob.

Program, ki ga bere stroj — verificirka s programske kartice, omogoča:

- numerično in alfanumerično verificiranje,
  - preskok kolon in luknjanje polj,
  - avtomatično verificiranje dupliciranih podatkov,
  - preverjanje praznih kolon,
- Konec na 4. strani

Novi sušilni kanal v Tovarni lesnih izdelkov Stari trg

Podelitev nagrad jubilantom

Ob 22. juliju, Dnevu vstaje, so bile podeljene denarne nagrade jubilantom za njihovo 10, 15, 20 in 25-letno pripadnost Brestu.

Povzemamo del nagovora namestnika predsednika delavskega sveta Tovarne pohišstva Cerknica Alojza Mramorja na priložnostnem sprejemu:

»Dragi jubilatnje! Nagrade, ki se vsako leto podeljujejo delavcem za dolgoletni neprekinjeni delovni staž pri podjetju, so le skromno priznanje tistim delav-

cem, ki so s svojim prizadevnim delom prispevali velik delež k izgradnji podjetja in k razvijanju strokovnosti v kolektivu.

Dovolite mi, da z nekaj skopimi besedami poudarim ogromen korak v razvoju, ki smo ga naredili v našem podjetju, zlasti pa še v Tovarni pohišstva, ki se je več let borila na meji rentabilnosti zaradi nizke storilnosti, slabe strokovnosti in neustaljenosti kolektiva. Po letu 1965 lahko ugotovimo, da se je kolektiv naše to-

varne v celoti ustalil, od takrat naprej pa je občutno rastla strokovnost med delavci, imeli smo čedalje več delavcev z bogatimi delovnimi izkušnjami. Večjo strokovnost pri članih kolektiva je omogočila, oziroma povzročila večja produktivnost, intenzivnejše izkoriščanje strojnega potenciala, s tem pa so bili ustvarjeni ugodni pogoji za formiranje večjega ostanka dohodka, naši skladi so bili s tem bogatejši. V lanskem letu smo šli tako lahko v

največjo rekonstrukcijo v zgodovini podjetja, tako da smo s to rekonstrukcijo popolnoma modernizirali delovne naprave, tako da lahko rečem, da je naše podjetje eno od najbolj razvitih podjetij v lesni industriji.

Glede na pravkar končano modernizacijo se postavljajo pred nas nove naloge, in sicer kako najhitreje strokovno obvladati nove moderne zmogljivosti. Sredstva, ki smo jih porabili za modernizacijo tovarne, se morajo vračati, vračala pa se bodo samo na ta način, da bomo začeli intenzivno izkoriščati delovne naprave. Ko govorim o obvladovanju novih strojev in delovnih naprav, se hkrati zavedam, da je največje breme zopet na tistih delavcih, ki imajo veliko delovnih izkušenj, to pa so starejši delavci z dolgoletnim delovnim stažem in

z dolgoletnimi izkušnjami. Prepričan sem, da delavci z dolgoletnim delovnim stažem v celoti pripadajo podjetju, kar je pogojeno z njihovo zavestjo, kar pa je podlaga za odgovorno sprejemanje delovnih nalog.

Dragi jubilatnje! Čestitam vam k delovnemu jubileju z željo, da bi tudi v prihodnje delali tako, da bi vaše delo težilo k nenehnemu napredku in k razvoju podjetja.

Prav tako želim, da bi svoje delovne izkušnje prenašali na delavce s krajšim delovnim stažem, tako da bi bili vsi člani kolektiva sposobni razvijati intenzivnost dela in prispevali svoj delež k nadaljnjemu razvoju podjetja. Nadalje želim, da bi kot izkušeni delavci nenehno vnašali med člane kolektiva delovni elan, bili vzgled mlajšim delavcem.

Uredniški odbor se pridružuje čestitkam kolektiva in želi jublantom nadaljnje uspehe v njihovem delu in življenju.

Jubilanti Tovarne pohišstva Cerknica

PRIKLJUČEK NA UNCU BO (Kdo pravi, da ne?)

Povsem nenapovedan sem v zgodnjih dopoldanskih urah napravil že prej obljubljen obisk na upravi gradbenega podjetja, ki gradi odsek avtoceste Unec—Logatec. Mudilo se mi je oddati dolžni članek, tovariši pa so tudi vedeli, da do razgovora mora priti, saj smo se o tem domenili že pred mesecem dni. Pa je morda tudi tako bolje. Začetna dela so vodstvo gradbišča močno zaposlovala, tako da bi pred mesecem težko našli čas za tak razgovor. Sedaj, ko se je delo že razvilo, je časa več.

Sprejela sta me dipl. ing. Lipovšek Milan, upravnik gradnje in Božo Jovanovski, pomočnik upravnika. Ko sem bolj podrobno obrazložil, kaj me je prineslo in da bralci Brestovega obzornika nestrno pričakujejo nadaljnje vesti s ceste, je stekla beseda.

Ime podjetja je Gradežno predprijatie »Mavrovo« Skopje. Leta 1967 so slavili dvajsetletnico ustanovitve. V tem obdobju je podjetje gradilo velike hidroenergetske sisteme v Mavrovem, na Crnem Drinu, opravili so velika melioracijska dela v Makedoniji, ceste, mostove, tunele. Znan je most na reki Jablanici, tunel Katlanovo na avtocesti Bratstva in enotnosti in drugi večji objekti. Kot poseben uspeh beležijo dograditev hidro sistema Spilje pri Debru na meji z Albanijo, kjer so v dveh gradbenih sezonah vgradili 3.000.000 m³ betona.

Na vprašanje, kako se počutijo pri nas v Sloveniji in še posebej na Notranjskem, so odgovorili pritrilno, da so zadovoljni tako z delom kot z ljudmi. Morda so jih v začetku gledali nezaupljivo, sedaj so te stvari že mimo. Tudi sestav delovne sile pomeni svoje. Od celotnega števila bo komaj 10 do 15 nekvalificiranih delavcev za pomožna dela, vsi ostali so kvalificirani gradbeni — predvsem strojni delavci, visokokvalificirani tehnik in inženirji.

Največji problem, ki so ga posebej podčrtali, je v Ivanjem selu zemljišče, kjer naj bi postavili svoje naselje. Gre za 2 ha ravnega pašnika, ki je last kmeta Franca Debeveca iz Ivanjega sela. Ta kmet izsiljuje visoko najemnino. Za tri leta je zahteval najprej 7 starih milijonov. To mi je potrdil tudi tajnik obč. skupščine. Nudijo mu menda toliko, kot je cena zemljišča, po treh letih pa dobi zemljo nazaj. To je primer izsiljevanja in zasluži vso obsodbo — poleg ukrepov, ki so možni, kadar gre za zemljo, ki postane družbeno potrebna.

Prepričani so, da bo tudi ta problem mimo in da bodo 15. avgusta že imeli svojo restavracijo v Ivanjem selu. Sedaj se hranijo na raznih mestih, v gostilnah in pri zasebnikih. S hrano so zadovoljni, odvisno od vrste in količine se giblje cena.

To so klasični primeri problemov, ki se pojavljajo pri vsakem terenskem delu. Iz razprave je bilo videti, da so ti problemi hitro in uspešno rešeni in da je vodstvo gradnje prav v tem času moralo vložiti mnogo truda, da je stvar tako uspešno zaživela.

Skupna naloga podjetja Mavrovo je, da napravi okrog 12 km avtoceste med Uncem in Logatcem. V tej kilometrini so zajeti tudi priključki. Celotno delo naj bi opravili v 30 mesecih. Rok jih ne skrbi. Ker je teren kraški, lahko na trasi nalete na podzemne jame. Tedaj morajo z delom počakati zaradi raziskav; to bi seveda podražilo delo in morda celo vplivalo na rok izgotovitve. Upajmo, da takih kraških jam na tej trasi ne bo. Vedeti moramo namreč, da so posamezni useki globoki tudi do 16 m. Potem bojazen pred jamami res ni odveč. Snega se ne bojijo, bolj jih skrbiti nizke temperature. Računajo, da bo nekako 3 mesece nemogočih vremenskih pogojev. Sedaj imajo že 35 km odprte trase. Mehanizacije imajo za polovico potreb, medtem

ko bodo ostalo dobavljali po fazah gradnje (asfaltna baza, finišerji itd.).

S težkimi stroji so dobro oskrbljeni. Samo stroj Caterpylar D-9 ima kapaciteto, da sam izkoplje, izgrebe, pripravi za nakladanje in naloži v eni uri 50 m³ v skalnatem terenu, medtem ko je v zemlji njegova kapaciteta okrog 2000 m³ materiala. Delo teče po gradbenih normah. Priporočilo je, da se norme zaradi mehanizacije dela povečajo za 14%. To revizijo še niso napravili, vendar bo najbrž potrebna. Kje so gradbene norme iz 1946/47? Osebnih dohodkov so v višini podpisanega samoupravnega dogovora vseh graditeljev avtoceste Vrhnika—Postojna. Večina del teče po učinku.

In še zadnje vprašanje: Kako je z odcepom na Uncu?

Odcep na Uncu — to je deteljica, bo. Kdo je rekel, da je ne bo? Zemljišče je odkupljeno, Mavrovo ima v pogodbi dograditev celotnega priključka.

In podvprašanje. Ali bomo morali na obvoz, ko bodo gradili podvoz na Uncu, in kje bo ta? Praktično ne bo obvoza na cesti Unec—Planina. Podvoz bodo gradili tako, da bo cesta vedno odprta.

D. Trotovšek

Dolgoletna želja Cerkničanov se bo izpolnila

Pisali smo že, da so letos povsem realne možnosti, da bi cestno omrežje v Cerknici in nekaterih druge lokalne — občinske ceste polili z asfaltno prevleko. Ta dolgoletna želja se bo Cerkničanom končno izpolnila. Po programu bi morali letos nekako do oktobra asfaltirati naslednje ceste: Gerbičevo, del Notranjske ceste, Tabor, ceste po Vidmu in Peščenek. Z ureditvijo teh cest bo Cerknica precej spremenila svojo podobo, čeprav bo ostalo še nekaj cest, ki jih bo treba urediti pozneje.

Poleg cerkniških cest bodo letos asfaltirali tudi cesto, ki pelje v Dolenjo vas. Ta cesta bo dobila asfaltno prevleko od avtobusne postaje pa do mostu, ki pelje h Gornikovi žagi.

Vsa ta dela bodo po predračunih stala 118 milijonov dinarjev. Tudi Loška dolina pripravlja podobno akcijo za asfaltiranje cest skozi naselja. Tako bodo vse ceste skozi naselja v Loški dolini dobile asfaltno prevleko in ne bo več oblakov prahu za motornimi vozili.

Vsa ta dela bodo stala nekaj več kot 60 milijonov dinarjev. Skupaj bosta Cerknica in Loška dolina porabili nekaj več kot 180 milijonov. Dela bodo financirana z najetjem kredita 150 milijonov dinarjev, razliko 30 milijonov dinarjev pa bodo prispevali krajevni organi. Kredit 118 milijonov dinarjev bosta odplačala Brest in Krajevna skupnost v Cerknici v razmerju 2:1. Ostalih 60 milijonov dinarjev pa bosta odplačala Ko-

vinoplastika Lož in Krajevna skupnost v Starem trgu.

S to akcijo bo precejšen del komunalnih problemov, kar se cest tiče, rešen, ostane pa še precej naselij, ki jih bo treba urediti v naslednjih letih. Zato bi morali ustrezni organi pripraviti programe, na osnovi katerih bi kasneje v okviru možnosti in razpoložljivih sredstev reševali komunalne probleme. Ta program je nujen, če hočemo na tem področju delati bolj programsko.

T. Kebe

Opozorilo zavoda za ribištvo

Zavod za ribištvo SRS je poslal vodstvu Tovarne lesnih izdelkov v Starem trgu zahtevo, naj preneha odlagati žagovino ob strugi Obrha v neposredni bližini obrata. Zlasti ob visoki vodi Obrh izpirajo to žagovino in tako se večajo količine odloženih snovi v vodi, ki so škodljive ribam in rakom.

Vodstvo tovarne bo moralo navbiti nov lokomobilni parni kotel, kjer bo izgorevala vsa odvečna žagovina.

Prvi stroji IBM v Cerknici

Nadaljevanje s 4. strani — preverjanje vodilnih ničel.

Stroj za luknjanje in verificiranje deluje povsem ločeno od sistema za obdelavo podatkov, ali z drugo besedo, niso povezani med seboj in lahko delujejo kot samostojne delovne enote.

Marsikdo se bo vprašal, zakaj so te enote prispele toliko prej, kot pa centralna računska enota. Odgovor je jase. Večina nas že ve, da v BRESTU po vseh poslovnih enotah zajemajo osnovne podatke za matične datoteke. Temu bi drugače rekli popis vsega materiala po posameznih skladiščih, popis vseh naših izdelkov z vsemi sestavnimi in podsestavnimi in določanje šifera — šifriranih oznak vsakemu posameznemu izdelku ali materialu.

Vse te zajete podatke pa bo treba prenesti na luknjane kartice, da bi lahko takoj, ko bo napeljan celotni sistem, začeli obdelovati samo te podatke.

Na prvih IBM strojih smo že začeli delati, na rezultate pa bo treba še nekoliko počakati, dokler ne dobimo še preostalih strojev iz celotne konfiguracije elektronsko-računskega centra.

L. Ule

Delo na trasi nove avto ceste pri Uncu

Matevž Hacc

Jesenska noč v skednjju

Potoval sem s komandantom Ivanom Kovačičem — Efenkom. Klicali so naju v štab četrte operativne cone. Pot s Kozjanskega čez Celjsko kotlino in Mozirsko v gornjo Savinjsko dolino je bila dolga. Vsak od naju je imel za spremljevalce tri kurirje. Efenkovi kurirji so pešali in tudi moja dva sta začela zastajati. Edino Janez Pirc ni hotel opešati. Bil je hiter, okreten in predrzno hraber. Ko sem mu rekel, da sem ga predlagal za starejšega vodnika, je zaničljivo zamahnil z roko in dejal: »Oficir ali nič. Štab naj premisli, kateri mitraljezec v četi je dobil več Nemecev. V coni so oficirji, ki v boju niso ustrelili enega samega Nemca. Poznam celo oficirja, ki je ob umiku odvrnil brzostrelko in nahrbtnik. Šel sem za njim in si prisvojil njegovo brzostrelko. Se ozmerjal sem ga povrh. Kaj me boš zmerjal ti, komisarjev kurir? Oficirski čin mi je dal kralj, da boš vedel, mi je odvnil. Rečem ti, vodnik ne maram biti.«

Delala se je že noč. Efenko je predlagal, da bi nekje prespala. Prišla sva v gorsko naselje v mozirskih gorah. Psi so močno lajali. Pirc je ustrelil v zrak in velik pes, ki je lajal na nas, je utihnil in zbežal za hišni vogal. Kurir Pirc je še godrnjal, naj bi ga predlagal vsaj za zastavnika. »Ko sem te oni mesec spremljal, se je pri Polzeli vsa četa umaknila pred nemško zasedo. Sam sem jo potem pregnal. Vse to bo pozabljeno,« je sklenil posmehljivo.

»Za tisto dejanje te je štab cone predlagal za red hrabrosti,« sem ga tolžal.

»Hm, red hrabrosti sem videl pri nekaterih ženskah - terenkah, ki so prišle z Dolenjskega. Ko sem eno vprašal, za kakšno boje je dobila to odlikovanje, mi je posmehljivo odgovorila, češ, kaj me brigajo njeni boji. Jezen sem bil, da je vse pokalo v meni. Odgovoril sem ji, naj vpraša komisarja, kdo sem in kaj vse sem naredil, ko sem bil v drugi četi mitraljezec. Vidiš, tovariš komisar, če bi bil jaz zastavnik, se tista terenka ne bi obregnila vame, ko sem jo lepo vprašal, kako si je zaslužila medaljo. Hm, v letih si, z mojim očetom sta delala skupaj na žagi in kakor sem videl, se vsaka terenka ali kakšna druga ženska pomenkuje s teboj.«

Tolažil sem ga, bo že še vse urejeno z njegovim činom. Slišal pa sem, da mu je njegovo dekle iz neke vasi v gornji Savinjski dolini kar naprej očitalo, češ, tako lep in postaven si, pa nisi oficir. Oficirji so celo taki, ki ne znajo niti lepo vzravnanu, po vojaško hoditi

Znočilo se je. Ustavil nas je stražar, ki je povedal, da je v lepi hiši v vasi že nastanjen štab 13. brigade. »Pripravljajo se na ples. Jaz pa še cigaret nimam,« je dejal osorno starejši stražar. Segel sem v žep in mu dal osem cigaret. Čeprav že vrsto let nisem kadil, sem v žepu vedno nosil cigarete. Delil sem jih v stiski in splošnem pomanjkanju cigaret. Najraje sem jih delil kurirjem in stražarjem, štabovcem redkokdaj, obveščevalcem pa nikoli.

V štabu trinajste brigade so ravno končali posvet z bataljonskimi štabi. Ustrašili so se, ko so naju zagledali. Mislili so, da bo posvetovanje pozno v noč in da ne bo običajnega nočnega plesa, ki so ga prirajali bataljonski štabi, kadar ni bilo bojev. Opazila sva, kako se spogledujejo. Z Efenkom sva rekla, da sva utrujena in da bova šla kmalu počivat. Zato naj samo na kratko poročajo o razporeditvi bataljonov in o položaju tistega dne. V štabu so si oddahnili. Komisar Janišek mi je ponudil svoje ležišče. Odklonil sem. »Rajši bom spal na senu.« Tudi Efenko mu je rekel, da bo raje spal na senu kot pa v vroči sobi.

»Ples bo v tretjem bataljonu,« je breknil brigadni obveščevalec. Ostali so ga ostro pogledali.

»Zbit sem od dolge poti.« je dejal Efenko in vrgel torbico v kot sobe.

»Nocoj bom plesal,« je vzkliknil moj kurir Janez Pirc, ki ni bil nikoli utrujen.

Noč je bila mirna, jasna. Samo višje gori v Mozirskih planinah so šumele smreke. Šumele so so smreke tam gori, kjer nam je bilo v zimi 1944. hudo, ker smo bili navezani sami nase, brez pomoči. Tisti hudi, dolgi mesec februar! Praviijo, da se vse pozabi in da čas vse pozdravi, vendar takih dobrih in hrabrih fantov tudi z leti ni mogoče pozabiti, ne, ni jih mogoče. Pozabiti je mogoče le sprehod po Tivoliju ali mariborski Kalvariji in zelenem Pohorju. Borcev revolu-

»Prekleti požeruhi,« je vzkliknil naš Notranjec, nekdanji tihotapec. »Pri vaši hiši ste bili pa veliki pivci.«

»Sami ga pridelamo. Polovico ga popijemo, ostalo pa prodamo.«

»Lepo je vam-Štajercem. Vina ste siti. Pri nas pa ob košnji pijemo vodo. Leseno barigljivo nismo od grma do grma.«

»Ne verjamem, da se ob vodi da kaj prida kositi,« je odgovoril Štajerc in mlasknil z jezikom ob ob misli na dober silvanec in druga vina.

»Hm, ali se spleča prelivati kri za te gorske štajerske kotanje? Še nikoli nisem požrl toliko ječmenovega močnika in rženih žganc kot prav v teh krajih. Kje so leta, ko smo preganjali konje,

narja, kolikor ga je dobila v osmih mesecih.«

»To ste bili pa res falotje.«

»Tisto vino smo potem dali piti nekemu žandarju, ki ga je rad pil, denarja pa ni imel.«

»Čudno, da si se znašel v partizanih.«

»Domač komisar, da bi ga strela z jasnega, me je pregovoril. Rekel mi je: 'Jože, tihotapci boste po vojni imeli prednost.' Verjel sem in tako sem privandral s štirinajsto v te zaguljene gorske kraje. »Jože ni vedel, da spim narj sem in tako sem privandral s štirinajsto v te zaguljene gorske kraje. »Jože ni vedel, da spim narj sem in tako sem privandral s štirinajsto v te zaguljene gorske kraje. »Jože ni vedel, da spim narj sem in tako sem privandral s štirinajsto v te zaguljene gorske kraje.«

Pogovor je tekkel dalje.

»Ste šli vsi švercarji v partizane?«

»Beži no, kdo vraga izmed švercarjev se je pa razumel na politiko? Komisarjev brat je bil švercar. Prav tako ga je lomil kot mi drugi. Tudi on je pomagal spraviti v brigade nas švercarske gade, pijance, plesalce in ljubimce deklet. In rečem ti, lepa dekleta, kakor med dobra in lepa smo imeli. Nekaj mojih kolegov je šlo pa k belim. Osl! Rekel sem jim, da Jože in njegovi že ne bodo šli tja, kjer imajo besedo farji. Vrag jih vzami! Tudi oče jih ni mogel, mati pa še kako rada. Ob žeganjih je podrsala vse cerkvene prage s koleni. Bog ji daj v miru počivat! Stirinajst dni pred smrtjo mi je rekla: 'Dragi Jože, boš dal za maše, da se ne bom vicala za svoje grehe?' 'Mati,' sem rekel, 'za maše Jože ne bo dal. Kupujem vam meso in dokler bom imel denar, boste vi jedli vsak dan meso in juho in spili četrtinko najboljšega vina. Zame so dobri žganci. Maša vam ne bo nič koristila na onem svetu. Osem otrok ste vzgojili. Nobenemu niste nič hudega storili, kaj bi se sedaj grevali. Grehov tako in tako nimate. Morda jih imam jaz, ki sem zapravljaj solde, ki sem jih prislužil s preganjanjem konj čez mejo.'«

Vidiš, mati je umrla, mati, ki me je imela izmed vseh najrajši, če-

cije, ki so dali vse od sebe, pa ni mogoče pozabiti!

Iz daljave sem slišal godbo na pihala. Igrali so rudarji. Z Efenkom sva po večerji zlezla po lestvi na dišeče seno. Efenko je kar hitro zaspal. Ležala sva pri odprtih vratih. Gledal sem v mirno in zvezdasto doč. Po skednjju so križem kražem ležali borci in funkcionarji trinajste brigade. Nekateri so smrčali, da je šlo človeku na živce. Dva partizana, eden Štajerc, drugi Notranjec, znan nergač, nista spala. Pogovarjala sta se tako glasno, da sem slišal ves njun pogovor. »Hm, ko bi šla brigada tja, kjer je vino doma,« je vzdihnil Štajerc. »Dva litra sem ga spil na dan. Stric, ki jih ima nekaj čez osemdeset, je pa popil tri. Oče je prav tako polokal dva litra, mati in sestre pa skupaj dva litra. Do deset litrov smo ga spili vsak dan.«

pili in plesali?« Zavzdihnil je in nadaljeval: »Da, zdaj ti pa komisarji rinejo v glavo in želodec politiko in tisti njihov komuni-zem. Čim višji komisar je, tem dalj govori. In vsak višji komisar je tudi dolgočasen Vina naj bi nam preskrbeli!«

»Hm, v tretjem bataljonu je ples,« je dejal Štajerc, ki se mu je kolcalo po vinu

»Na ples, kjer ni vina, ne grem. Ej, ko sem preganjal konje čez mejo, smo s korcem pili vino iz škafa. In kakšno vino je bilo! Mislil, da bi se še bolje bojevali, če bi dobili na moža vsaj po liter vina, če ne dva na dan.«

»Praviš, da ste ga lomili tam ob meji.«

»Seveda smo ga. Pred leti je bilo, ko smo v neki gostilni s kuhanim vinom umili natakariči noge, ker je imela umazane. Tudi hrbet smo ji umili. Da nas ni tožila, smo pa zbrali toliko de-

Bežite, turisti prihajajo

Da bi bilo takoj jasno, o čem bom pisal, bom malo predelal otroško pesmico, čeprav problem ni prav nič otroški.

Berite!

Prah se dviga pod nebo na plin pritiskamo močno, skozi vas pa še močneje, da v vodi bomo kar najhitreje.

Tovariši in tovarišice!

Današnji zbor volivcev, na katera ste prišli v polnem številu, naj bi predvsem odstranil probleme vaše vasi, ki so nastali z intenzivnim razvijanjem turizma po uspešni ojezeritvi.

Kot veste, nam je uspelo zagotoviti odcep na hitri cesti, ki naj poveča dotok tistih, ki imajo, da bodo dali tistim, ki nimajo.

Naša prizadevanja na področju turizma niso od včeraj. Delo pa v začetku ni bilo načrtno. Sredstva so bila razdrobljena, kadrovska struktura ni bila zadovoljiva in podobno. Ker pa smo se zavedali pomembnosti načrtnega dela, smo takoj pričeli s planiranim delom. Pri tem so nam bile v veliko pomoč tudi strokovne službe občinske uprave, ki so v srednjeročnem razvojnem programu uskladile interese posameznikov s potrebami družbe.

Rezultate načrtnega dela smo kmalu videli. S prostovoljnimi in družbenimi sredstvi smo na Slivnici zgradili hotel, ki sicer ni čisto po JUSU in v skladu z zahtevami kategorizacije, hotel je pa le.

Ustanovili smo družbeno obrt, ki so ji preveč konkurirali šušmarji in privatniki, zato so ji klenila kolena že takrat, ko je bila še v povojih. Nerentabilne gostinske objekte smo dali v zakoncu na 6. strani

Idiličen podeželski motiv iz Loške doline

Cerknica in turizem

Ne nameravam govoriti, koliko investicij je potrebnih, da zaživi turizem in tudi ne mislim izgubljeni besed o splošni politiki v usmerjanju turističnega razvoja po projektu Severni Jadran. Gre za nekaj povsem novega.

Ste že bili kdaj v drugih krajih? Prav gotovo. Pa ne mislim na Ljubljano, Celje, Maribor. V mislih imam Postojno, Kočevje, Škofjo Loko in druga manjša mesta po Sloveniji. Ali ste opazili, da v teh krajih vedo, kaj se pravi urejenost kraja? Ni dovolj lepa zgradba in asfaltno cestišče. V Cerknici pa mislijo, da je to že višek vsega.

Ali je Cerknica mestno naselje? Da. Žal pa moramo ugotoviti, da v urejenosti nismo napredovali skladno s splošno rastjo kraja. Še danes so, prav tako kot pred desetimi leti in več, ceste polne odpadkov, papirja vseh vrst. Prav tako je na zelenicah. Nikjer ni koša za odpadke. Res, nemogoč vtis dobi tujec, če pride v Cerknico, ki se ponaša s tolikšnim napredkom. Tudi vzgojno to ni.

Zelenic ne negujejo. Detelja je kot nalašč za občasne kosce. Predlagam, da bi imenovali cestnega čistilca, da bi postavili koše za odpadke, da bi se zavzeli vsi in bi bilo sram tistega, ki bo odpadke še metal po tleh. Sredstva za to morajo biti, pa naj gre za turizem ali ne. Gre za urejenost kraja, ne pa, da je iz dneva v dan bolj podoben Avgijevemu hlevu.

Drugi primer neurejenost so še iz 1945. in 1946. leta nedograjene zgradbe. Ali ni bilo že v nekem odloku občinske skupščine nekje zapisano, da je treba te stvari urediti? Prepričevanja najbrž niso dovolj. Asfalt in ruševine ne gredo skupaj. Analizirajmo take nedokončane objekte in njih lastnike. Ni ga primera, da bi ne bilo pri hiši toliko gospodarske moči, da bi tega ne mogli urediti. Predlagam, da bi izdelali načrt te ureditve, lastnike pa tako ali drugače zadolžili, da bi to delo opravili. Kam bi prišli v drugih krajih, kjer so to že opravili, kraj uredili in mu dali lepo podobo, če se ne bi zavzeli? Samo potruditi se je treba in nekdo mora začeti akcijo. Ali ni krajevna skupnost prva poklicana, da se spoprime tudi na tem področju? Obremenitve občanov so dokaj velike, zato pričakujemo tudi veliko aktivnost pri urejanju Cerknice. To ne zahteva veliko sredstev. Predvsem terja dobro voljo in željo po lepšem videzu domačega kraja.

D. Trotošek

Bežite, turisti prihajajo

Nadaljevanje s 5. strani
kup privatnikom, da so v njih lahko rentabilno gospodarili. Pa kaj bi še naštevati! Uspehov je veliko, vendar se na njih ne moremo uspravati. Želimo postati razvita občina z močno terciarno dejavnostjo. Vključeni smo tudi v projekt Zgornji Jadran, ki naj bi nam na tem področju zagotovil svetlejšo perspektivo.

Kot že rečeno, ojezeritev je postala dejstvo. K jezeru prihaja mnogo turistov, potujejo skozi vaš kraj, zato bo tudi vaša vas postala turistična vas. Za sedaj to še ni in vam zato tudi turističnih kreditov še ne moremo dati. Zaradi vse večje motorizacije se nam pojavlja kot najbolj težaven problem cesta. Taka, kot je, ne ustreza več sodobnim turističnim zahtevam.

Naš predlog za ureditev teh težav je takle:

1. Takoj bomo pred vasjo postavili ustrezne prometne znake za omejitve hitrosti in povečali nadzorstvo nad upoštevanjem teh opozoril.

2. Cesto bomo rekonstruirali in asfaltirali prihodnje leto ter tako omogočili uživanje čistega zraka.

3. Ob cesti bodo morali lastniki sami urediti gnojne jame in ostalo.

Tako, tovarišice in tovariši, povedal sem, kar sem mislil.

Predlog dajem v razpravo! Govorniku so prisotni zaplo-

skali, sam pa sem se zbudil. Zapomnil sem si pa tri konkretne predloge. Zato me zanima, ali je res kdo to rekel, če pa ni, kaj o tem odgovorni mislijo.

Prepričan sem, da bi v Obzorniku vedno našli prostor za to pojasnilo, pa še za kakšno drugo tudi.

F. Hvala

Obisk Mariborčanov

Za ogled našega podjetja je zelo veliko zanimanje. Med intenzivno rekonstrukcijo jih nismo mogli dovoljevati. Tudi sedaj težimo za tem, da bi proizvodnjo čim manj motili. Vendar pa nekaterim šolam in delovnim organizacijam naše stroke ogleda ne moremo odreči. Tako je 3. julija

obiskalo Brest nad 200 delavcev Mebla, ki so imeli v programu tudi ogled Lesnega kombinata v Logatcu. Sindikalni obisk iz Maribora je kljub dežju po zadrževanju Mariborčanov uspel, ogled pa je minil v pozornem opazovanju in povpraševanju o naši proizvodni problematiki.

Počitniški dim po vročem šolskem delu v tehnični šoli v Cerknici

V terr., ko osnovnošolski drobiž z veliko žlico uživa dva najdaljša in najboljša meseca letnih počitnic, srečujemo naše dijake po proizvodnih oddelkih Bresta, zaverovane v stroje ali ob kupih hlodovine in ob pisanju dnevnikov počitniške prakse. Zanje je počitnic komaj za dober mesec; še to ne za vse.

Zadnjega junija sta se zadnjič v tem pol. letu oba letnika srečala na avtobusni postaji v Cerknici. Ni bil petek, niti ne trinajsti dan, je bil pa vendarle komaj za silo. Dež nam je pral cesto skoraj vseh 300 kilometrov, kolikor je bila »dolga« naša ekskurzija. No, v Ajdovščini in v Vipavi je še sijalo sonce, v Novi Gorici smo pa po ogledu tovarne že tekli cik-cak med kapljami do avtobusa. V Mostu na Soči je kazalo na obnove vesoljskega popotopja in v bolnici Franji smo se stiskali pod obsežno previsno skalo, kot bi ne zaupali nanovo prekritim streham številnih barak, ki še vedno dišijo po pravi bolnici. Kar izvirnejši vtis dobi človek ob takemle motivu, ko si v poltemi ogleduje »komfort« partizanskih zdravnikov in njih pacientov, ko dež štropota po

skodlah in se oblaki gnetejo globoko v bedno porasli kamniti kanjon, potok na dnu pa šumi vse glasneje in drzneje...

Franja izzove vsakič nova doživetja. Vsakemu.

Domov grede ni več deževalo: Poljanska dolina je bila svetla in oprana in kar nekam širša, kot smo jo vajeni. Tavčar je sedel mogočno pred svojim gradom na Visokem, Blegoša pa ni videl do vrha, ker se megle po dežju še vedno niso do konca raztrgale.

S deževno ekskurzijo, v katero smo povezali vse strokovne ter splošne znamenitosti sveta ob Soči, Idriji in Poljanski Sori, smo bolj ali manj uspešno zaključili nadvse utrudljivo šolsko leto.

Naslednji dan je večina dijakov že začela počitniško prakso. Nekateri med njimi so začeli koristiti svoje ure za študij, namenjen izpitom pred začetkom novega šolskega leta.

Teden dni prej je bil namreč v obeh oddelkih tehniške šole plačilni dan: razdelili smo pričevala, dvema najboljšima tudi nagrado in priznanje za najboljši uspeh ter vzorno vedenje. Menda je prav, da ju imenujemo: v drugem letniku je to priznanje zaslužen prejel JANEZ ZABUKO-VEC, v prvem pa TOMISLAV ŽAGAR. Prvi je doma iz Bločic, drugi iz Prezida! Pravzaprav je sramota, da moramo najboljšega dijaka uvoziti iz bratske republike, je pa vendarle res.

Oba nagrajenca sta sicer »samo« prav dobra, čisto odličnega uspeha tudi ob koncu leta ni dosegel nihče, imata pa tadva nekaj sošolcev in sošolk z enako splošno oceno, vendar eden kot drugi v svojem razrednem kolektivu močno izstopa, tako da razrednika, ki morata predlagati dijake za nagrado, res nista imela težav ne z izbiro ne z utemeljevanjem.

Preostali so se porazdelili v naslednje skupine: dobrih je največ, zadostna je ena sama samcata duša v drugem letniku. Tistih s popravnim izpitom iz enega ali dveh predmetov je v prvem letniku osem, v drugem so štirje. S tremi ali več nezadostnimi so pa tudi štirje, vsi iz prvega letnika. V drugem so s takšnimi »ekstremisti« počistili že lani.

Če gledamo počitniško optimistično na rezultate popravnih izpitov, potem bi drugi letnik letnik izdelal 100-odstotno, prvi pa 85, kar je, spominjajoč se vse graje vrednih rezultatov prve in tretje ocenjevalne konference, razveseljivo dober uspeh.

Jeseni se bo tema dvema oddelkoma pridružil še en razred, 35 mladih fantov iz vseh osnovnih šol

Praktikanti na delu v Brestu

V tovarni pohištva je letos kar 50 mladih na obvezni in neobvezni praksi. Program počitniške prakse je za dijake tehničnih šol dokaj zahteven, saj zajema vsa področja tehnologije od sušenja lesa do površinske obdelave. Zato smo izdelali načrt, po katerem opravljajo dijaki prakso v posameznih oddelkih in službah.

Moram reči, da so fantje in dekleta, ki so na praksi, kar pridni, saj disciplinirano spoštujejo tovarniški red; seveda so tudi izjeme, vendar jih je malo. Dijaki — praktikanti, ki so na neobvezni praksi, so razporejeni na delovna mesta, ki so sicer manj zahtevna, pa vendar je potrebna določena priučenost. S praktikanti, ki so na neobvezni praksi, nadomeščamo odsotne delavce, ki so na rednem letnem dopustu.

Vsakega praktikanta bodo po končani praksi ocenili instruktorji. Ta ocena pa bo osnova za določitev nagrade. Vsekakor pa bo morala biti nagrada praktikantov, ki so na neobvezni praksi, večja, kajti le-ti delajo v proizvodnji in zadovoljivo nadomeščajo odsotne delavce.

J. Klančar

in občini se je vpisalo v novoustanovljeni oddelk tehniške šole, ki bo imel pouk v Cerknici, tako kot že obstoječa dva.

Med temi fanti so trije odličnjaki, 20 pa je prav dobrih. Ostali imajo dober splošni uspeh; zadostnih nismo sprejemali.

Tako postaja Cerknica vse bolj tudi dijaško mesto. 85 srednješolcev, kolikor se jih bo jeseni s knjigami pod pazduho dan za dnem usipalo iz obnovljene učilnice stare šole, bo prineslo na Partizansko cesto nov tempo in bo nehoti ustvarjalo vtis živega in mladega mesta.

J. Praprotnik

Slišali smo...

V naši občini je registriranih kar 2040 motornih vozil. Od tega jih je 270 osebnih, 90 tovornih, 30 traktorjev in 1300 mopedov. Ni čudno, da imamo toliko mehaničnih delavnic...

Osebn standard v naši občini ni kar tako. Tudi po tem kriteriju nas uvrščajo med srednje razvite slovenske občine. Preračunano v ameriške dolarje znaša letni dohodek 907 \$ na prebivalca.

V Begunjah nad Cerknico se ne nameravajo zadržati v cestnem prahu. Čeprav so že zdavnaj obupali ob čakanju širše družbene pomoči, puške niso vrgli v koruzo. Zbirali bodo prostovoljne prispevke. Zenina na eni izmed zadnjih ženitev so s šranglo prisilili za pomoč pri asfaltiranju. Spodbudno in izvirno, ni kaj reči...

Razvitje prapora

5. julija 1970. leta je bila v Starem trgu svečanost, s katero so počastili razvitje prapora Lovske zveze Notranjske.

Svečanost je spremljal lep kulturni program, v katerem so sodelovali Boris Kralj, Borut Menčinger in pevski zbor Svoboda iz Loške doline. O pomenu tega lovskega praznika je govoril predsednik Lovske zveze Notranjske Franc Hrblan, o nalogah te organizacije pa podpredsednik Lovske zveze Slovenije Tine Remškar.

V prostorih osnovne šole Stari trg so lovci iz Loške doline pripravili bogato razstavo lovske trofeje.

Številne lovce so ob tej priložnosti odlikovali z lovskimi odlikovanji. Po svečanosti je bilo lovsko srečanje.

Voda v Cerkniškem jezeru je letos obstala — v veliko veselje kopalcev

Mladi raziskovalci so letos spet raziskovali v okolici Cerknice

Pod pokroviteljstvom Slovenske akademije znanosti in umetnosti je gibanje Znanost mladini Slovenije tudi letos organiziralo mednarodni mladinski raziskovalni tabor v Cerknici. Tabor v juliju je bil IV. po vrsti in se ga je udeležilo 30 mladih iz Madžarske, Trsta, Zagreba in Slovenije. Ogledali so si tudi proizvodnjo v Tovarni pohištva Brest Cerknica.

Lanskoletna udeležba je bila številnejša in bolj mednarodna. V pogovoru z dr. Rajkom Pavlovcem, strokovnim vodjem tabora sem izvedel, da so se Čehi v ljudno opravičili, Nemci so letos sodelovali pri podvodnem raziskovanju v Piranu, ki je organizirano v okviru istega tabora, ostale zahodnoevropske države so umaknile prijavo, čim je bilo znano, da je potrebna denarna soudeležba 40 funtov (!?) na udeleženca.

Delali so v skupinah pod vodstvom izkušenih mentorjev.

Rimski limes (obrambno zidovje) pri Benetih na Blokah, ki so ga zgradili Rimljani za obrambo

pomembne ceste pred vpadi Barbarov, je odkrivala in odkopavala skupina arheologov.

V Marketovem spodmolu v bližini Malnov pri Planini je vneto kopala posebna skupina, ki je iskala paleolitske najdbe. Prav ta skupina je bila najbolj ožuljena, žal niso uspeli prebiti kamenitega podora nekdanjega oboka in doseči plasti glin, ki skriva dokazila o življenju v pradavnini.

Temeljito merjenje temperature, vlage in padavin na slivniških in javorniških pobočjih na istih nadmorskih višinah je opravljala skupina meteorologov. S svojimi izsledki so mnogo prispevali k študiji značilnih klimatskih pojavov v Cerknici dolini.

Na Cerkniskem jezeru so botaniki in hidrobiologi podrobno popisovali vegetacijo, opazovali vpliv tekoče in stoječe vode na rastlinstvo. V jezeru so zasledili sladkovodno spužvo, ki je sila redka in postaja značilnost Cerkniskega jezera. Speleologi so

opravili meritve in opise nekaterih podzemeljskih jam.

Dr. Pavlovec je povedal še, da bo cerkniski tabor drugo leto še bolj obiskan. Okrepili bodo nekatere dejavnosti, kot etnografijo in druge.

Mimo njegove želje sem si za beležil njegovo mišljenje o Cerknici in turizmu, ko pravi:

»Turizma ni moč začeti samo z denarjem, brez srca. Moti me, da postavljate denar vselej na prvo mesto. Strinjam se, toda dopustnik ali izletnik želi proč od betona, želi kontakte, toplino, spremembo..., tega pa za sedaj Cerknica še ne daje. Lokali, nobena ga še nisem videl takega, ki bi bil prirejen za potrebe turizma moderne časa.«

O letošnjih izkušnjah in vtisih sta mi govorila še Novacsek Peter iz Madžarske in Danica Erjavec iz Vižmarij pri Ljubljani.

Mladi, zadržani Madžar Novacsek, ki je izkoristil letni dopust za udeležbo na taboru, je rekel:

»Iz Bresta ste? Priznati moram, da sem izredno presenečen nad organizacijo in preciznostjo programiranja proizvodnje. Vaši izdelki so izredno lepi in porabni. Če me vprašujete za slabe in dobre plati vašega življenja, potem vas bom razočaral, o vaši deželi in ljudeh imam samo lepo mišljenje...« Za tekoče prevajanje se moram posebej zahvaliti Amaliji Kranjšček iz Murske Sobote, ki se je naučila madžarskega jezika »kar tako«.

Drobna tretješolka šentviške gimnazije Danica Erjavec je bila letos že drugič na taboru.

»Letošnji program in organizacija sta bila boljša, od mentorjev smo imeli veliko več. Tudi opremljeni smo bili bolje. Kolektiv je bil izreden. Delo družo... Jezero me je spet navdušilo. Ne morem si misliti, da bo to nekdo kipel turizem, čeprav vas razumem. Pajki in trave so mi bolj všeč, pa vendar ne morem brez blagodat življenja, kupila si bom Brestov party bar stereo, tudi zabavati se je treba...«

Poslavljali so se iz Cerknice, Slovenska akademija in druge znanstvene institucije in krajevni faktorji so jim ves čas svežali dovolj pozornosti. Jo bodo znali ceniti, bodo postali nekdo resnični znanstveniki? Namen je bil tak. Prav je, da se že mladi poglabljajo in opredeljuje v svojih dejavnostih.

Nasvidenje mladi raziskovalci v Cerknici ob letu osorej!

F. Sterle

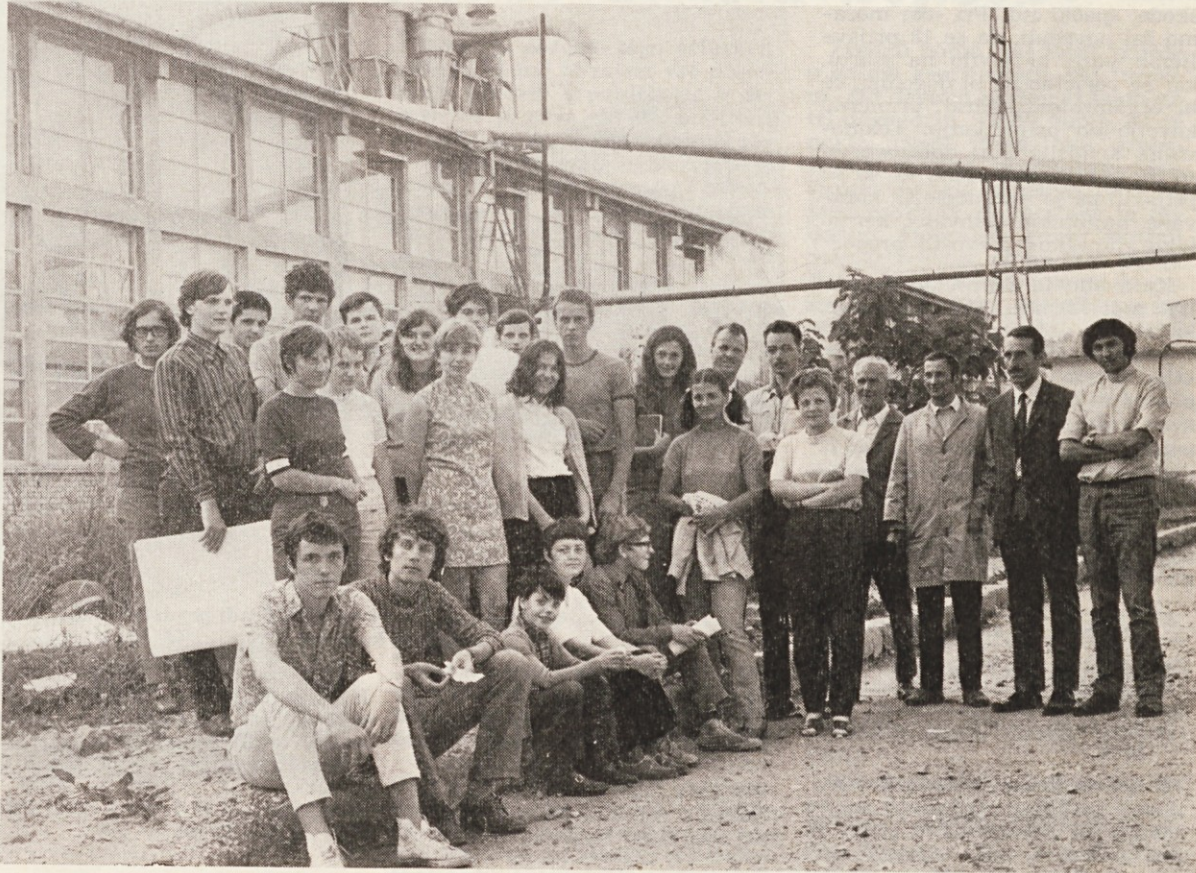
PRVI Disco klub v Rakovem Škocjanu

Med poslušanjem gramofonskih plošč je prišla pred leti angleška mladina na zamisel, da bi s svetlobnimi efekti dopolnjevala ugodje ob poslušanju gramofonskih plošč. Tako so se razvili tako imenovani disco klubi.

Akustični in vizuelni efekti stereofonske glasbe v prijetnem ambientu disco klubov so se zadnji čas močno razširili po svetu in pri nas. V Sloveniji se je začelo v Mariboru, Celju, Ljubljani, Kopru in Rakovem Škocjanu.

Sodelavec RTV Ljubljana domačin Bogdan Mikše je skupaj s Trgovskim gostinskim podjetjem »Škocjan« Rakek in vodstvom hotela v Rakovem Škocjanu ustrezno opremlil in organiziral disco klub v kletnih prostorih zgradbe, tam, kjer je bil nekdo barski program.

Disco klub v Rakovem Škocjanu sem obiskal v petek, 17. julija. Vstopniki ob vratih se jasno nisem mogel izogniti. Prostor je bil poln, na plesišču se je sukalo nekaj parov, na katere so padali prameni svetlobe najrazličnejših barvnih odtenkov in jakosti. Jakost svetlobe je namreč povezana z močjo glasbenih efektov v posameznih skladbah. Izrazit, zelo nestvaren vtis daje ultravioleto luč. Za prijetno razpoloženje sta ta večer skrbeli yoker B. Mikše in popularni pevec zabavne glasbe Pero Dimitrijevič. Uspelo jima je ustvariti izredno prijetno razpoloženje. Večer v disco klubu Rakovega Škocjana mi je bil tako po svoje všeč, morda zato, ker sem bil prvič na taki zabavi, morda zato, ker se take vrste zabave ne da primerjati niti z ono v gostilnah, niti z ono na veselnicah ali v baru. Vendar, disco klub v Rakovem Škocjanu je novost in osvežitev za mladino, ki prihaja tjakaj od blizu in daleč. Njegov obstoj je sam po sebi nedvomno pozitiven, žal pa ne moremo biti zadovoljni, če se mladina opija, ni prav, da prihajajo tjakaj mlajši mladoletniki z ramo ob rami z odraslimi...

VSE VEČ JE VRTNIH POVRŠIN PRI BRESTU

Letos so 12. maja zapeli krampji ob Cerkniskih tik novih blokov. Tam, kjer so bile prej kmečke hiše in žaga, je zdaj vse izravnano, neprimerna tla so očiščena, pokrita z novo njivsko zemljo, po njej teče ozka pot, vse zemljišče pa je bilo že nekaj dni po začetku terenskih del posajeno z okrasnim drevjem in grmičjem. Za to je bila treba izkopati v tla za sod velike jame, jih napolniti z dobro zemljo in hlevskim gnojem. Čeprav je bila letos pomlad zelo kasna, na drevje z drevesnic ni bilo več mogoče računati, saj je bilo že preveč odgnano in bi prevoz, otresanje zemlje in predolgo trajanje saditve, tudi večjemu vrtnarju preveč nagajali. Vsa drevesa v novem letošnjem nasadu so bila sproti odkopavana in takoj sajena in zalita, vzeta pa so iz Brestovih nasadov, ker so postala tam v gosti saditvi že prevelika. Tudi ob prvem bloku rastoča drevesa so se morala vsa hitro umakniti, ker se tam pripravljajo dodatno parkirišče. Da ni bilo tega, bi se dalo nove prostore sicer ozeleniti s travo, ob saditi pa šele jeseni.

Novi letošnji nasad bo v severni polovici urejen v igrišče, ki ne bo natrpano z igrali, ampak bodo ta v samem nasadu redko postavljena. To bo prijaznejše in ne bodo motila igrala nasada, ne nasad igral in otrok. Od rastlin, ki so bile prej pozno kot pravi čas presajene, so se vse prijele, vendar nekoliko oklevata dve jelki. Prineseni sta bili v Cerknico že pred 5 leti iz drevesnic v Dekanah, posajeni pa takrat že v drevesnici v pločevinaste posode. Take se da-

jo prenašati in saditi vsak čas leta. Pri sajenju so bile te posode z železno konico kar na gosto prebodene, da bi mogle skozi nove koreninice. Drevesničar je zagotavljal, da bodo posode iz tenke pločevine že v dveh letih razpadle, vendar je bila pločevina še po 5 letih svetla in čvrsta, glavne korenine so se krepko prebile, stranske pa šibke. Morda je bilo to krivo, da se jelki težavneje vraščata. Toda druge, že odgnane rastline, so prenos prebile brez težav. Forsitija je bila že v cvetju, cvete je vse obdržala in lepo ozelenela, prav lepo so se

prijele že ozelenjene vajgelije in kolkvicija. To zagotavlja, da bodo okrasni grmi že v nekaj letih paradni. Tisa ne čuti presajanja, le sirski oslez, ki je lepo oživel, bo imel v prvem letu krajše vejice in drobnejše cvete.

Severni del novega nasada ima največ igral in bo zasajen to jesen, saj ga komaj te dni urejamo ob dragoceni pomoči strojev in z le tričlansko delovno skupino. Pri vsem tem pa se nekemu v Cerknici že kopicijo skrbi zaradi vzdrževanja vseh teh nasadov, saj se to, kar je s trudom in stroški urejeno, ne bo smelo zanemariti. Tu gotovo ne bo tako težko priti do denarnih virov kot do tega, da dobi Cerknica pridno stalno strokovno moč, ki bo zmogla obvladati vse nasade.

J. Kregar

NOVE DNEVNICE

— dnevnic III 40 din.

Delavec dobi eno izmed omejenih dnevnic glede na oddaljenost kraja, kamor je potoval oziroma glede na čas, ki ga je prebil na poti. Poleg dnevnic dobi delavec, ki je moral na službenem potovanju prespati, vrnjene tudi stroške za prenočevanje do zneska dnevnic I, se pravi, največ 60 din. Kdor želi uveljaviti stroške prenočevanja, mora predložiti račun.

Dnevnic za tujino se obračunavajo po tarifi, ki je veljavna za delavce državne uprave. Tarifo določa Uradni list SFRJ 24/69. Znesek dnevnic se določa po času, ki ga je delavec prebil na potovanju. Prav tako veljajo tudi določila za obračun stroškov prenočevanja.

Svet za koordinacijo poslovanja je n asvoji seji 8. julija 1970 sprejel sklep o znesku dnevnic za potovanja po Jugoslaviji in tujini ter o povračilu stroškov za prenočevanje.

Čeprav je organ, ki je dal predlog v javno razpravo, pričakoval veliko pripomb, pa strokovna služba, ki je zadolžena za evidentiranje pripomb in predlogov, ni prejela ničesar. Verjetno je temu vzrok čas dopustov, povsem opravičljivo pa kljub temu ni. Predvsem zato ne, ker potem ljudje zelo radi po svoje »razpravljajo« o primernosti ali neprimernosti posameznih novih določil.

Ker niso vsa potovanja enaka, so zneski novih dnevnic naslednji:

— dnevnic I 60 din,
— dnevnic II 50 din,

Mladi si želimo razvedrila in uveljavitev, mnogo priložnosti za to v naši občini ni, zato bo ta klub le moral po svoje opravljati poslanstvo kulturne zabave in razvedrila mladih.

B. Milek

Praznik šoferjev je mimo

13. julij — praznik šoferjev in avtomehaničev, ki se praznuje vsako leto na dan, ko je bila ustanovljena prva slovenska partizanska motorizirana enota, je za nami. Združenje šoferjev in avtomehaničev Cerknica je imelo letos namen tradicionalno proslavo, združeno s parado motornih vozil, malo popestriti, zato je organiziralo avto rally »I. turistično-propagandna karavana - Brest - Kovinoplastika 70«. Kot vsaka nova oblika kakršnekoli organizacije proslav itd., je tudi ta dala UO združenja vrsto nalog, ki so se pojavljale od določitve proge, testiranja iste, določitve propozicij, zbiranja prijavnih, zbiranja soglasij, finančnih problemov itd. tako, da je končno bil led le prebit in je 11. julija 1970 krenila na pot kolona 22 vozil. Bila je zelo mešana družba — fički, taunusi, škode, spački itd. Pri tem moramo žal povedati, da se 18 prijavljenih vozil ni javilo na startu, kar se verjetno ne bi dogodilo, če bi organizator pobiral primerno kavčijo ob prijavljanju. Tekmovalna komisija čuti dolžnost, da se na tem mestu vsem, ki so se prijavili pa se niso udeležili karavane, najtopleje »zahvali«, ker so tako »junastvo« prevozili progo.

Karavano je z zamudo spremljal tudi »fičko« AMZ Slovenije, ki je rade volje nudil pomoč poškodovani škodi pri Domžalah. Dogodilo se je tudi, da NSU ni prispel na cilj, ker je v Ljubljani neka voznica zavijala v levo brez upoštevanja prednosti. Vsi ostali vozniki so se pojavili na cilju v Ložu ob predvidenem času s točno izpolnjenimi kontrolnimi kartoni, nakar so vozili še spretnostno vožnjo.

Rezultati — skuna ocena

1. Modic Andrej (spaček) — Bločice
2. Kovač Srečo (škoda) — Cerknica,
3. Rovan Franc (VW) — Rakek,
4. Mišič Janez (fičko) — Grahovo,

5. Repež Franc (fičko) — Martinjak itd.

Rezultati vožnje (390 km):

1. Srpan Janez — Stari trg,
2. Mišič Janez — Grahovo,
3. Turk Franc — Martinjak,
4. Mele Jože — Cerknica,
5. mesto si delijo: Prudič Franc — Dolenja vas, Šumrada Vili — Stari trg, Rovan Franc — Rakek itd.

Rezultati ocenjevalne vožnje

1. Zabukovec Zdravko — Cerknica,
  2. Modic Andrej — Bločice,
  3. Kovač Srečo — Cerknica,
  4. Rovan Franc — Rakek in Repež Franc — Martinjak,
  5. Mišič Janez — Grahovo
- Če je karavana uspela ali ne, naj presodijo udeleženci in ostali.

Vemo, da je bilo, kot običajno pri vsaki prvi prireditvi, nekaj napak — teža proge in točkovanje posamezne proge — kar pa, upamo, da bo pri naslednjem rallyu vsekakor odpravljeno.

Združenje se vsem zahvaljuje za udeležbo, posebno pa še Brestu in Kovinoplastiki za pokroviteljstvo.

Naslednji dan 12. julija 1970 je bila svečana proslava s polagnjem venec pri spomenikih padlih na Ulaki, v Ložu, Grahovem, Rakeku, Podskrajniku in v Cerknici. Dolžnost je tudi, da se zahvalimo godbi na pihala iz Cerknice, ki se je rada odzvala vabilu Združenja za udeležbo na proslavi.

Upamo, da bo prihodnjič bolje, vsekakor pa večja udeležba.

J. Mele

Za 13. julij, dan šoferjev, so se na cerkniški paradi predstavili tudi novi Brestovi kamioni

Za Dan borca tekmovanje z JLA

V počastitev praznika je bil 4. julija v Velikih Blokah dvoboj med športnimi ekipami garnizona

JLA in Bresta. Tekmovanje je zelo uspelo, športniki pa si želijo še več takih srečanj.

Rezultati

Košarka, JLA : Brest — 33:39
Streljanje, JLA : Brest 1645:1231
Šah, JLA : Brest — 1:6

Športne igre delavcev lesne industrije

Skupina naših športnikov po uspešnem tekmovanju v Novem mestu

V organizaciji lesnega kombinata Novoles iz Novega mesta so bile 27. junija I. letne športne igre delavcev lesne industrije Slovenije. Na športnih igriščih v Novem mestu se je zbralo 400 tekmovalcev iz 18 delovnih kolektivov, ki so pomerili svoje moči v odbojki, streljanju, kegljanju in šahu.

V posameznih panogah so se naši uvrstili takole:

Kegljači so bili premočno prvi, šahisti so bili v izredni konkurenci 4., strelci 11., odbojkarji pa peti.

Tekmovanje je dalo našim športnikom novo voljo in se bodo za II. športne igre še bolje pripravili.

Športniki Bresta, ki so nas zastopali na tekmovanju, so se dobro pripravili. Slabše je bilo z odbojkarji, ki se niso in niso mog-

li dobiti na skupnih treningih. Vsi Brestovi športniki so bili oblečeni v nova športna oblačila in so tudi tako vzbujali na novomeškem srečanju precejšnjo pozornost.

Skupni ekipni zmagovalci je LIK Savinja iz Celja, Brest pa je pristal na 5. mestu. Če bi zanj nastopile še ženske ekipe, bi bila uvrstitev precej boljša, saj so v zbir točk šteli tudi rezultate ženskih ekip.

Start turistične karavane v Cerknici

Filmi v avgustu

1. avgusta: sovjetski film **POROKA V MALINOVKI** — komedija
2. avgusta ob 16 h in 20 h italijanski film: **SKRIVNOST BENGALSKE DŽUNGLE** — pustolovni film o treh prijateljih, ki odkrivajo načrte Sikidave. V glavnih vlogah nastopajo Richard Harrison.
3. avgusta ob 20 h: ameriški film **PTICE UMIRAJO V PERUJU** — drama, ki se dogaja na čudovitih obalah Peruja.
6. avgusta ob 20 h: angleški film **SRCE JE SAMOTNI LOVEC** povest o gluhošem človeku. Delo je prejelo Oskarja.
8. avgusta ob 20 h: švedski film **JAZ — LJUBIMEC** — nepričakovana resnica o seksu v zakonu in izven njega.

17. avgusta ob 20 h: mehiški film **VELIKI UPOR** — strast, pesmi in akcija v okolju stare Hehike. Igrata Maria Felix, Luis Aguilar...
20. avgusta ob 20 h: ameriški film **IZPOVEDUJEM SE...** — kriminalna drama Alfreda Hitchcocka o spovedni molčečnosti in umoru iz ljubezni. Igra Montgomery Clift.
22. avgusta ob 20 h: ameriški film **OGNJENA REKA** — prijatelja ukradeta denar, toda le eden je kaznovan. Ta v zaporu kuje maščevanje. Igrata Thomas Hunter in Dan Duryea.
23. avgusta ob 16 h in 20 h: nemški film **NAVIHANCI IZ PRVE KLOPI** — film o šolskih letih, prva filmska vloga pevca Heintjeja.

9. avgusta ob 16 h in 20 h: angleški film **BORA, BORA** — ljubezen, ki zaživi v romantičnem okolju otoka Bora Bora.
10. avgusta ob 20 h: ameriški film **PROPAD HIŠE USHER** — ekranizirano delo Edgarja Allana Poea o človeku, ki je hotel, da z njim izumre tudi ves njegov rod. V glavnih vlogah bomo videli Vincenta Pricea in Marka Damona.
13. avgusta ob 20 h: angleški film **JOY, UBOGO DEKLE** — usoda dekleta, ki je poročena s kriminalcem. Film je dobil posebno priznanje na festivalu v Karlovyh Varih. Igrata Carol White in Terence Stamp.
15. avgusta ob 20 h: ameriški film **BITKA ZA SAN SEBASTIAN**, zgodba pripoveduje o izobčenec, ki sodeluje v obrambi mesta San Sebastian pred tolpo zločincev. Igrata Antony Quinn in Charles Bronnson.
16. avgusta ob 16 h in 20 h: ameriški film **SUROVE STRASTI**, film slika vrhni sloj ameriške družbe, proti kateremu se bori mladina te superdržave. Igra Jacqueline Bisset.

24. avgusta ob 20 h: španski film **ZLATA BOGINJA RIO BENA** napeta zgodba o iskalcih skritega zaklada Conquistadorja. Igrata Dierre Brice in Ema Penela.
27. avgusta ob 20 h: italijanski film **NEMORALNEŽ** — satira o možu, ki je imel dve ženi. V glavni vlogi je Ugo Tognazzi.
20. avgusta ob 20 h: ameriški film **PO SLEDOVIH VELIKE KARAVANE** — mojster westerna John Sturges nam predstavi spektakel, ki postaja od prizora do prizora bolj komičen. Smeha bo do solz Igrata Burt Lancaster in Lee Remick.
30. avgusta ob 16 h in 20 h: jugoslovanski-italijanski film **VOHUNKA BREZ IMENA** — Film pripoveduje o najbolj pretkani vohunki I. svetovne vojne. V glavnih vlogah sta Suzy Kendall, Capucine.
31. avgusta ob 20 h: italijanski film **OSAMLJENEC IZ NEVADE** — zgodba o Klintu, ki je šel na pot revolveraša, da bi si pridobil mesto pod soncem. V glavni vlogi Montgomery Wood.

Jadralstvo in modelarstvo

Aeroklub v Postojni namerava organizirati v začetku septembra tečaj za jadralce in modelarje v

Cerknici. Športno letalstvo v naših krajih ni brez tradicije, saj je bilo na Blokah že pred leti zelo znano in uspešno letalsko središče.

Brestov obzornik, glasilo kolektiva Brest Cerknica. Odgovorni urednik Danilo Mlinar. Urejuje uredniški odbor: Vojko Harmel, Jože Klančar, Janez Lavrenčič, Danilo Mlinar, Dubrovka Pazič, Vinko Mahne, Branko Milek, Franc Mulec, Miha Šepec, Franc Štrukelj, Dušan Trovovšek in Zdravko Zabukovec. Tiska Železniška tiskarna, Ljubljana

Pozdravljamo pobudo postojnskega Aerokluba, saj bodo naši mladi in Cerknica pridobili na novi in lepi aktivnosti.

Pričakujemo velik odziv mladine.

Prijave sprejema Branimir Milek, predsednik aktiva ZMS Brest Cerknica, do konca avgusta 1970.